

Maatwerktoezichtplan Gemeente Westerkwartier

juli 2026 - juni 2027

Informatiebeheer en archief (I&A)		
	Risicofactoren	Toezichtacties
1.	Artikel 16 van de archiefregeling stelt dat overheidsinstellingen ervoor dienen te zorgen dat het beheer van haar archiefbescheiden voldoet aan toetsbare eisen van een door haar toe te passen kwaliteitssysteem. Gemeente westerkwartier bevestigt dit in artikel 3 van de eigen archiefverordening uit 2019. De gemeente is momenteel bezig met het uitwerken van een kwaliteitssysteem. Het kwaliteitssysteem is echter nog niet daadwerkelijk ingebed en geïmplementeerd in de werkprocessen van de organisatie. Hierdoor ontstaan reële risico's voor de naleving van wettelijke kaders zoals de Archiefwet, de Wet open overheid (Woo) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Structurele sturing en bijsturing via een vast ingerichte PDCA-cyclus (Plan–Do–Check–Act) ontbreekt. Zolang het kwaliteitssysteem niet aantoonbaar is ingebed in de organisatie, blijft het inzicht beperkt in waar en waarom de vereiste staat van "informatie op orde" niet wordt gerealiseerd. Randvoorwaarde voor succesvolle implementatie en borging is dat de personele bezetting op orde blijft.	De vooruitgang van de implementatie van het kwaliteitssysteem wordt gemonitord tijdens de kwartaalgesprekken. De gemeente deelt het plan van aanpak voor verdere implementatie van het kwaliteitssysteem uiterlijk in het derde kwartaal van 2026.
2.	De begraafplaatsadministratie van de 27 begraafplaatsen binnen de gemeente Westerkwartier is niet uniform vastgelegd en gearhiveerd. In de huidige situatie (waarbij papieren en digitale administraties naast elkaar bestaan) is duurzame toegankelijkheid van informatie niet geborgd. Voor het digitale deel van de administratie geldt dat vernietiging niet volgens wet- en regelgeving mogelijk is. Daarnaast is ook de overdraagbaarheid (naar een daarvoor geschikte bewaarplaats) van langdurig te bewaren informatie nog niet geborgd. Hoewel er inmiddels een specifieke medewerker is aangesteld voor de begraafplaatsadministratie, is de duurzame toegankelijkheid hiervan nog niet te garanderen.	De gemeente houdt de provincie tijdens de reguliere overleggen op de hoogte van de verdere ontwikkelingen op gebied van het op orde brengen van de begraafplaatsadministratie.
3.	De gemeente is een aanbestedingstraject gestart voor het digitaliseren van bouwvergunningen.	De gemeente brengt de provincie tijdens de reguliere overleggen op de hoogte van de uitkomst van het aanbestedingstraject en het verloop van het project. De deadline voor afronding van het project is eind 2029.

4.	Het is nog niet mogelijk om op grote schaal digitaal te vernietigen. Doordat vernietiging niet op de benodigde schaal mogelijk is, wordt te vernietigen informatie te lang bewaard waardoor niet aan de Archiefwet en AVG voldaan kan worden. Bij verzoeken in het kader van de Woo kan dit leiden tot datalekken aangezien alle informatie welke aan de aanvraag voldoet aangeleverd moet worden, ook als deze vernietigd had moeten worden.	De gemeente houdt de provincie tijdens de reguliere overleggen op de hoogte van de verdere ontwikkelingen op gebied van digitale vernietiging.
----	---	--

Huisvesting vergunninghouders

	Risicofactoren	Toezichtacties
1.	De gemeente dient aan de volgende condities te voldoen: - In het algemeen zicht hebben en houden op: . (de grootte van) de taakstelling; . (de samenstelling van) de gekoppelde huishoudens; . de aanvragen voor gezinshereniging; . de (flexibele) afspraken met de woningcorporatie(s); . de (flexibele) afspraken met de uitvoeringsinstantie(s); . de mogelijkheden om anders dan in sociale huurwoningvoorraad te huisvesten (bijvoorbeeld in particuliere huur, door verbouw van panden met een andere dan een woonbestemming). - Goed contact onderhouden met de regievoerder van het COA.	Twee keer per jaar beoordeelt de provincie of de dan geldende taakstelling is gerealiseerd.
2.	Door een laag aandeel sociale huurwoningen en een mismatch tussen woningaanbod en huishoudsamenstelling bestaat het risico dat toekomstige taakstellingen niet tijdig en structureel worden gerealiseerd.	De gemeente werkt, in samenwerking met ketenpartners, plannen uit voor structurele en aanvullende huisvestingsmogelijkheden buiten de reguliere sociale huurvoorraad (onder andere woningsplitsing en huisvesting van grote gezinnen). De gemeente informeert de provincie periodiek over de voortgang van de planvorming.
3.	De sociale huurvoorraad biedt onvoldoende capaciteit om de taakstelling te realiseren. Door het ontbreken van flexwoningen en een doorstroomlocatie is de gemeente beperkt in het opvangen van pieken en het realiseren van tijdige doorstroom.	De gemeente werkt aan de ontwikkeling van flexwoningen en een doorstroomlocatie als aanvulling op de sociale huurvoorraad en informeert de provincie periodiek over de voortgang en de beoogde capaciteit.
4.	De taakstelling kan, in combinatie met herhuisvesting van vergunninghouders uit tijdelijke woonvormen, opnieuw leiden tot druk op de uitvoering en regie.	De gemeente stuurt op tijdige realisatie van de lopende taakstelling en versterkt de regie door structurele planvorming. De gemeente informeert de provincie regelmatig over de voortgang hiervan.

ERFGOEDWET EN OMGEVINGSWET

Gecombineerd - Gebouwd erfgoed en archeologie (GEA) + Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)

Risicofactoren		Toezichtacties
1.	In 2022 is met de gemeente en provincie een overleg geïnitieerd over het toezicht op monumentale waarden. Daarna is dit overleg gecontinueerd. In de overleggen kwam naar voren dat er zorgvuldig wordt ingezet op het VTH-proces, maar dat de capaciteit op gebouwd erfgoed en archeologie hierin onvoldoende is en daardoor kwetsbaar. Het risico bestaat dat monumentale waarden niet voldoende meegewogen worden bij de besluitvorming.	Gemeente en provincie monitoren de borging van de wettelijke taken en de processen voor een juiste omgang met gebouwd erfgoed en archeologie in relatie tot de capaciteit. We gaan door met deze overleggen, minimaal twee keer per jaar. De provincie neemt hiertoe het initiatief.

Ruimtelijke Ordening (RO)

Risicofactoren		Toezichtacties
1.	De beleidscyclus van de Omgevingswet: De Omgevingswet schrijft voor dat er op 1 januari 2032 een omgevingsplan moet zijn voor het gehele grondgebied. De gemeente heeft een planning voor de omgevingsvisie en daaruit volgend de ontwikkeling van het omgevingsplan voor het gehele grondgebied. De gemeente is bezig met de actualisatie van de planning.	De gemeente stuurt de geactualiseerde planning van de omgevingsvisie in het derde kwartaal van 2026 naar de provincie.

Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH)

Risicofactoren		Toezichtacties
1.	Beleidscyclus a. Uitvoerings- en handhavingsstrategie (UHS): de huidige UHS is voor de periode 2023-2026 vastgesteld en loopt daarmee dit jaar af. b. Uitvoeringsprogramma: de gemeente heeft voor 2026 geen uitvoeringsprogramma vastgesteld. Het is daarom niet inzichtelijk welke werkzaamheden uit de uitvoerings- en handhavingsstrategie in dit jaar worden uitgevoerd. c. Jaarrapportage en evaluatie: over 2025 heeft de gemeente nog geen jaarverslag inclusief evaluatie vastgesteld. De gemeente heeft aangegeven verbeterlagen te willen maken binnen de beleidscyclus en de capaciteit wil inzetten op de toekomst. Afgesproken is dat de jaarrapportage over 2025 beknopt van inhoud zal zijn.	Actie 1a, 1b en 1c: De gemeente stelt voor 1 juli 2026 een plan van aanpak op voor het vaststellen van de jaarrapportage en evaluatie 2025, het uitvoeringsprogramma 2027 en de geactualiseerde uitvoerings- en handhavingsstrategie. De datum waarop deze documenten uiterlijk worden vastgesteld is 1 januari 2027.

2.	Kwaliteitscriteria De gemeente heeft de Verordening Kwaliteit VTH nog niet geactualiseerd naar de Omgevingswet en de meest actuele set van de landelijk vastgestelde kwaliteitscriteria (3.0). De gemeente en daarmee ook de Omgevingsdienst Groningen voeren daarmee de VTH-taken niet overeenkomstig de actuele kwaliteitscriteria uit.	Actie: De gemeente stelt voor 1 november 2026 de geactualiseerde Verordening Kwaliteit VTH vast.
----	---	---
